

ДОСВІД ПОЛЬЩІ ПО ВПРОВАДЖЕННЮ І ФУНКЦІОНУВАННЮ СИСТЕМИ СКЛАДАННЯ ТА ПОДАННЯ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

Фінансова звітність є одним із найбільш важливих інструментів контролю і оцінки діяльності підприємств загалом і банків зокрема, що дозволяють достовірно оцінити фінансовий стан банку для потенційних інвесторів і клієнтів банку. Правильність цього аналізу в значній мірі залежить від використовуваних джерел. На основі неузгоджених, неповних або неперевірених матеріалів, дослідження може привести до помилкових висновків, що, в свою чергу, призводить до неправильних та неоднозначних висновків і, як наслідок, неефективного процесу прийняття рішень.

Підвищення ефективності банківської діяльності, що відповідає розвитку сучасних економічних відносин, залежить не лише від впливу екзогенного середовища, а й від досконалості процесу управління банківською установою. Правильне ведення обліку, складання та своєчасне подання фінансової звітності банками дозволяють уникнути можливих майбутніх економічних втрат, пов'язаних з неправильним аналізом та трактуванням економічних показників.

Загальна оцінка польського банківського сектора проведена рейтинговим агентством Moody's у вересні 2016 підтвердила стабільний прогноз для польського банківського сектора. Це було виправдано заходами диверсифікування джерел фінансування польських банків, стабілізації їх капіталу і хорошою ліквідністю.

Польські банки складають і подають фінансову звітність відповідно до національних стандартів бухгалтерського обліку та МСФЗ польською мовою і в польській валюті. Можуть складатися окремі і консолідовані фінансові звіти (консолідований звіт складається в цілому по групі капіталу). Правила їх складання визначаються законом «Про бухгалтерський облік».

Банківські установи Польщі зобов'язані складати: річну фінансову звітність відповідно до вимог закону «Про бухгалтерський облік» і постанови Міністра фінансів щодо спеціальних принципів бухгалтерського обліку для банків, щоденні, декадні, місячні і квартальні фінансові звіти, відомі як періодичні доповіді, регламентовані Постановою Правління Національного банку Польщі (далі – НБП) «Про докладні правила подання банками даних до НБП для визначення грошово-кредитної політики».

Банки, в склад яких входять окремі організаційні та фінансові установи (підрозділи, дочірні компанії), подають фінансову звітність кожного окремого структурного підрозділу банку, загальну фінансову звітність банку з урахуванням даних фінансових звітів материнського банку і всіх його окремих організаційних одиниць.

Банк, який відкриває свої відділення за межами території Польщі, подає фінансову звітність, що включає відповідні дані зі звітів цих філій, виражених в іноземній валюті, конвертованих в польський злотий, відповідно до правил:

- дані в іноземній валюті, отримані з балансу, конвертуються на національну валюту за середньою ставкою курсу даної іноземної валюти, встановленого НБП станом на звітну дату;

- дані в звіті про прибутки і збитки за середньою ставкою курсу даної іноземної валюти, встановленою НБП в останній день кожного місяця у відповідному фінансовому році.

Для збору даних звітності був застосований новий стандарт управління, рекомендований Європейським комітетом банківського нагляду (ЄКБН) для фінансової звітності та бізнесу - XBRL (Extensible Business Reporting Language). В аналітичній частині системи були реалізовані аналітичні рішення Business Intelligence з використанням інструментів Business Objects. Діапазон інформаційний звітів готується на основі пакетів FINREP та COREP, які були визначені за CEBS (Європейський комітет банківського нагляду) з метою її уніфікації в рамках Митного Союзу. В системі підтримуються квартальні та річні звіти на основі одиничної та консолідованої, а також щомісячні звіти.

Розгортання пакета COREP було особливо важливо з-за введення нової Базельської угоди про капітал в європейському банківському секторі. Нова Базельська угода про капітал (New Basel Capital Accord (Basel II)) ухвалена з метою посилення стабільності міжнародної банківської системи та забезпечення прозорості і єдиних правил для конкуренції між банками. Крім аналізу ризиків та ринку капіталу, істотним елементом угоди Basel II є аналіз операційного ризику.

Впровадження в Польщі пакету FINREP відповідно до формату ЄКБН, заснований на МСФЗ та існуючими Правилами бухгалтерського обліку, що представляє собою в даний час досить унікальне рішення в масштабах ЄС. Система SIS забезпечує єдиний формат передачі даних для банків, використовують різні принципи бухгалтерського обліку на базі одиничної звітності, ввівши тим самим аналогічний формат для консолідованої звітності.

Досвід Польщі у впровадженні та функціонуванні системи складання та подання фінансової звітності для України є цікавим та корисним для втілення, оскільки національні системи звітності обох країн є досить схожими. Першим важливим заходом для втілення цього досвіду у практику українських банків є вдосконалення законодавства, приведення його до міжнародних стандартів, досягнення прозорості у складанні та поданні банківської звітності Національному банку України, а також вдосконалення системи електронного подання кінцевої фінансової інформації про діяльність банків.